

Sluňákov

Centrum ekologických aktivit
města Olomouce, o.p.s.

Nabídka ekologických výukových programů pro MŠ, ZŠ a SŠ na školní rok 2023/2024

Ekologický výukový program Sluňákova

- přibližuje žákům přírodu ve vazbách a souvislostech, vzbuzuje v nich touhu poznávat přírodu a podporuje přirozený vztah k ní,
- je složen zejména z praktických činností, tvořivých aktivit a her, které jsou propojeny s informacemi,
- je postaven na prožitku, smyslovém vnímání, dramatické výchově a hrách podněcujících spolupráci,
- shrnuje, upevňuje a prohlubuje učivo, obohacuje ho o environmentální rozměr,
- napomáhá odhalovat vzájemné vztahy a souvislosti, klade důraz na mezipředmětový přístup.

Programy navazují na RVP ve vzdělávacích oblastech Člověk a jeho svět, Člověk a společnost, Člověk a příroda a na průřezová témata Environmentální výchova, Osobnostní a sociální výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Jak se k nám dostanete

Z Olomouce autobusem **MHD číslo 20** (zastávka Horka) nebo **číslo 18** (zastávka Horka, škola), případně **vlakem** do zastávky Horka nad Moravou (zastávka na znamení). Po vystoupení z autobusu či vlaku se vydáte pěšky (asi 15 minut). Mapa [zde](#).

Kontakt (koordinátor denních programů)

Libor Sukup
tel: 585 154 839
e-mail: libor.sukup@slunakov.cz

Objednávání programů

Programy se objednávají prostřednictvím **online formuláře**, který naleznete na webových stránkách Sluňákova (www.slunakov.cz v sekci denní programy). Formulář se vyplňuje za celou školu (případně jeden formulář pro každé odloučené pracoviště).

Programy je možné **objednávat od úterý 22. srpna 2023 od 9:00**. Vzhledem k velkému zájmu doporučujeme vyplnit formulář co nejdříve. Po vyplnění formuláře vám během několika dní zašleme e-mail s nabídkou termínů pro uskutečnění objednaných programů.

Počet lektorovaných programů je z kapacitních důvodů omezen na **tři na školu** a jedna třída (skupina dětí) může na program přijet ve školním roce jen jednou. Pokud si přejete objednat více programů, rádi další programy zařadíme do seznamu **náhradníků** a oslovíme vás v průběhu školního roku v případě uvolnění termínu.

Počet samoobslužných programů na školu není omezen.

V případě zájmu je možné objednat **dva různé programy** na stejný den. Mohou proběhnout **dva různé** lektorované programy nebo lektorovaný a samoobslužný program, kdy každá skupina absolvuje jiný program.

Lektorované programy

Výuka programů je zajištěna zaměstnanci Sluňákova a externími lektory – studenty nebo absolventy vysokých škol s pedagogickým nebo přírodovědným zaměřením. Při programu nese odpovědnost za žáky doprovázející pedagog.

Maximální počet žáků na program je 30. Nejnižší počet **platících účastníků je 15** (pokud přijede méně než 15 žáků, bude počítána cena jako za 15 žáků).

Cena všech programů je **100Kč/žák**. Program se platí hotově na místě nebo fakturou.

Uvedená délka programu je **včetně přestávky**. Při objednávání je třeba dbát na stanovenou délku programu a **přizpůsobit jí čas příjezdu i odjezdu**. Pokud nemáte dostatek času, prosíme, objednejte si kratší program. V případě dřívějšího ukončení programu bude účtována stanovená cena za program.

Tvorba a realizace programů je **finančně podpořena** Olomouckým krajem, Statutárním městem Olomouc a Ministerstvem životního prostředí ČR.

Vnitřní programy

Celý program probíhá ve vnitřních prostorách Sluňákova, žáci budou potřebovat **přezůvky, svačinu a pití**.

název programu	věk žáků vhodné období	délka	popis programu
O smutné lesní princezně	MŠ (4–6 let) listopad–březen	120 min.	Proč je princezna smutná a jak ji rozveselit? Děti pomáhají princezně uklidit její les a zjišťují, jak od sebe rozeznat plast, sklo, papír a nápojový karton. Společně přicházejí na to, jak a proč odpadky třídit.
O smutné lesní princezně – program v MŠ	MŠ (4–6 let) listopad–březen	90 min.	Proč je princezna smutná a jak ji rozveselit? Děti pomáhají princezně uklidit její les a zjišťují, jak od sebe rozeznat plast, sklo, papír a nápojový karton. Společně přicházejí na to, jak a proč odpadky třídit. Lektoři přijedou přímo k vám do MŠ, určeno jen pro olomoucké školy.
Seznamte se s netopýrem	1.–3. roč. ZŠ listopad, březen	150 min.	Už jste někdy viděli živého netopýra zblízka? Ne? Pojďme tedy společně objevit, jak netopýři vypadají a co všechno potřebují k životu. Zjistíme také, jestli my lidé můžeme netopýry ohrozit nebo jim naopak pomáhat.
Vypečená houska	2.–4. roč. ZŠ listopad–březen	180 min.	Pojďte se seznámit s houskou zblízka. Začneme na poli, poznáme hlavní druhy obilí, a také jednotlivé činnosti, které vedou až k upečení chleba. Vyzkoušíme si, jak se mlátilo cepy, uhněteme těsto a každý si upeče housku.
Jak vzniká papír	3.–5. roč. ZŠ listopad–březen	150 min.	Zveme vás do rozmanitého světa papíru. Společně objevíme, na co všechno se papír používá v každodenním životě. Zjistíme, kde a z čeho papír vzniká. Na závěr si každý vyrobí vlastní ruční papír.
Život skoro bez odpadu	5.–7. roč. ZŠ listopad–březen	180 min.	Fast food, supermarket, narozeninová oslava – kolik toho končí v koši? Je recyklace řešení? S žáky se při nákupu podíváme, kolik odpadu vytvářejí. Ukážeme si možnosti a získáme inspiraci, co můžeme udělat pro to, abychom vzniku odpadu předcházeli. Žáci budou mít možnost zjistit, jestli se odpad týká i jich a jestli mohou přispět k řešení tohoto problému.
My a klima – bude změna?	8.–9. roč. ZŠ, SŠ leden–prosinec	180 min.	Proč ke změnám klimatu vlastně dochází? A co můžeme udělat my sami pro jejich zpomalení? Společně nahlédneme pod pokličku dnes tolik obávaných změn klimatu. Zjistíme, že každý může svými činy přispět jak ke zhoršení, tak naopak ke zlepšení situace. Program rozvíjí sebedůvěru žáků a schopnost ovlivnit vlastním jednáním svět, ve kterém žijí.

Tričko!	8.–9. roč. ZŠ, SŠ listopad–březen	180 min.	Co se o tričku dozvíme ze štítku a co naopak zůstává skryto? Odkud se vzala bavlna na jeho výrobu? Kdo a za jakých podmínek tričko ušil, kolik dostal zapláceno? Budeme se zabývat environmentálními a sociálními důsledky výroby oblečení, které nosíme. Zaměříme se na to, co my jako spotřebitelé můžeme udělat pro snížení negativních dopadů, a představíme si konkrétní možnosti, které můžeme zvažovat.
---------	--------------------------------------	----------	--

Venkovní programy

Celý program probíhá venku, snažíme se venkovní programy realizovat za každého počasí. Žáci budou potřebovat **svačinu, pití, pláštěnku a vhodné oblečení a obuv na ven.**

název programu	věk žáků vhodné období	délka	popis programu
Louka skřítků Floriána	MŠ (3–6 let) květen–říjen	120 min.	Skřítek Florián provede děti po svojí louce a představí jim tři zajímavé rostlinky. O svoje vědomosti se rád podělí, nechce ale dětem o rostlinách jen povídat. Chce jim také ukázat, co zajímavého se s rostlinami dá zažít – ať už s pomocí zraku, hmatu nebo chuti. Spolu s Floriánem si připravíme i něco dobrého, co nás občerství.
Paloučkem za broučkem	MŠ (4–6 let) duben–říjen	150 min.	Víte, co dělá brouka broučkem? Pojďte se hravou formou seznámit s beruškou, světluškou a hrobaříkem. S lupami prozkoumáme brouky v okolí Sluňákova a nahlédneme, jak to vypadá v hmyzím hotelu.
Žížalí pomocníci	1. a 2. tř. ZŠ duben–říjen	150 min.	Společně s výzkumníky nahlédneme do žížalího světa a zjistíme, kde žížaly žijí. Pokusíme se nějaké najít a pomocí lup je prozkoumat. Na malou chvíli se v žížaly proměníme a zjistíme, jak moc to mají pod zemí náročné. Na závěr si vyrobíme vermikompostér, pomocí kterého si vysvětlíme, co žížaly pod zemí vlastně dělají. Vyroběný vermikompostér si děti odvezou s sebou do školy.
Co se děje v půdě?	3.–5. roč. ZŠ duben–říjen	150 min.	Děti společně s detektivem vyřeší záhadu vzniku půdy na zahradě. Získají důkazy rozpadu listů, pod lupou si prohlédnou pachatele – živé půdní živočichy. Objeví různé možnosti kompostování.
Badatelé mezi stromy	4.–5. roč. ZŠ duben–říjen	180 min.	Stromy a keře jsou všude kolem nás. Jsou něčím zajímavé? Mohou nás překvapit? Věříme, že ano, pokud si položíme tu správnou výzkumnou otázku. Pak už jen stačí napsat vlastní domněnku a můžeme se pustit do samotného zkoumání stromů přímo v terénu. Vyzkoušíme si i prezentaci výsledků, které o stromech a keřích – fantastických organismech naší planety – sami zjistíme.
Les okem vědce	6.–7. roč. ZŠ duben, květen, září, říjen	180 min.	Proč se lidé rádi obklopují stromy? Vědecky si na to zkusíme odpovědět v lužním lese okolo Sluňákova. Společně změříme povětrnostní podmínky, teplotu a vlhkost v lese. Vyzkoušíme si práci s termokamerou a prostředí lesa využijeme také k akční hře. Závěrem zkusíme najít souvislost mezi lidskou oblibou stromů a výsledky našeho měření.
Dopolední cykloexkurze do CHKO	8.–9. roč. ZŠ, SŠ duben–říjen	240 min.	Nasedněte s námi na kola a vydejte se objevovat lužní les, který spolu s meandrující řekou Moravou tvoří CHKO Litovelské Pomoraví. Společně zjistíme, že se jedná o ekosystém, který je závislý na jarních záplavách, a na několika zastávkách uvidíme, co všechno se uvnitř Litovelského Pomoraví děje. Ukážeme si, v čem je toto území unikátní. Lze si zapůjčit jízdní kola včetně přilby, cena 50 Kč na osobu.

Kombinované programy

Část programu probíhá vevnitř a část venku, snažíme se chodit ven za každého počasí. Žáci budou potřebovat **svačinu, pití, přezůvky, pláštěnku a vhodné oblečení a obuv na ven.**

název programu	věk žáků vhodné období	délka	popis programu
Bobřík	MŠ (4–6 let) listopad–březen	150 min.	V průběhu programu s dětmi vyřešíme záhadu, kdo má prsty v podivných věcech, které se dějí okolo rybníka u Sluňákova. Děti prozkoumají, jak bobr žije, vypadá a proč tomu tak je. Zjistí, jak v přírodě poznat, že se tam usídlila bobří rodinka. Na konci programu se vydáme ven pátrat, jestli opravdu v rybníce žije bobr a jaké stopy po sobě zanechal.
S panem Kaprem pod vodu	MŠ (4–6 let) listopad–březen	150 min.	Zatímco vodní hladina se zdá být klidná, v rybníce a řece se to hemží rybami. S panem Kaprem se ponoříme pod hladinu a seznámíme se s dalšími rybími obyvateli. Prozkoumáme, jak ryby vypadají a jak žijí. Ohmatáme si, jak to vypadá na dně rybníka nebo řeky.
Náradí se nebojíme, krmítko si postavíme	1.–2. roč. ZŠ listopad–únor	150 min.	Sýkora modřinka navštíví děti, aby zjistila, jak se jim daří pozorovat ptáčky a zda se vyznají v zobání, které mají ptačí kamarádi nejraději. S vrabcem a strakapoudem se potom pustíme do výroby opravdového ptačího krmítka. Děti si vyzkouší zatloukání, šroubování i práci s brusným papírem. Vlastnoručně vyrobené krmítko pak bude připravené k umístění na školní zahradě.
Bobrům na stopě	4.–7. roč. ZŠ březen, duben, říjen, listopad	180 min.	Prozkoumáme, jak je bobr přizpůsoben životu ve vodě, a budeme pátrat po stopách a zajímavostech z bobřího života přímo na místě činu. Na rybníce u Sluňákova se totiž zabydlela bobří rodina. Prakticky si vyzkoušíme i výrobu sádrového odlitku bobří stopy.
Zaostřeno na ptačí život	6.–8. roč. ZŠ listopad–březen	180 min.	Jak se žije našim ptačím sousedům? Co o jejich způsobu života mohou vypožorovat sami žáci? Pojďte s námi nahlédnout do akčního a pestrobarevného světa ptáků. V průběhu programu nás čeká seznámení s několika běžnými druhy, sestavování ptačí budky a vycházka s dalekohledy.
Motýlí křídla	speciální skupiny duben–říjen	120 min.	Program pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Na louce se narodil motýl, ale neměl žádné barvy. Podaří se nám společně barvy pro motýlí křídla objevit? Program zaměřený na smyslové aktivity využívá rozmanité prostředí louky a Rajské zahrady. V závěru programu si vyzkoušíme práci s kapátko a bavlněnou gázou.
Bobří špalíček	speciální skupiny leden–prosinec	120 min.	Program pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. S bobřím špalíčkem poznáme život bobří rodiny. Zjistíme, jak je bobr přizpůsoben životu ve vodě, a zapojíme i různé smysly. Na závěr prozkoumáme, jaké stopy po sobě bobr zanechává u sluňákovského rybníka.
Program pro Ekotýmy	žáci i dospělí členové Ekotýmu leden–prosinec	240 min.	Program pro školy zapojené do programu Ekoškola. Aktivity zaměřené na tmelení týmu, seznámení se sedmi kroky Ekoškoly a vybrané téma Ekoškoly.

Samoobslužné programy

Program je složen z jednoduchých osvědčených aktivit, které si **vede sám pedagog**. Předem Vám v elektronické podobě zašleme podrobný popis programu doplněný o fotografie aktivit a pomůcek. Při příchodu na Sluňákov obdržíte vytištěný popis programu a veškeré potřebné pomůcky.

Programy jsou navrženy pro skupiny o **15–30 žácích**, délka trvání programu je **150 minut včetně přestávky** (je možné některé aktivity zkrátit nebo vynechat). Program může proběhnout v dopoledních i odpoledních hodinách. Programy jsou určeny do **venkovního prostředí v okolí Sluňákova**. Program se platí hotově na místě nebo fakturou.

Před programem a po programu můžete využít **zázemí budovy Sluňákova** – toalety, posezení ve vstupní hale a turistické informační centrum s občůdkem.

Žáci budou potřebovat **svačinu, pití, pláštěnku a vhodné oblečení a obuv na ven**.

O prázdninách samoobslužné programy neposkytujeme.

název programu	věk žáků vhodné období	délka cena	popis programu
Pestrá louka	MŠ (4–6 let) duben–říjen	150 min 800 Kč / skupina	Děti na vlastní nos poznají, jaké vůně v sobě ukrývají rostliny na louce, a vyzkoušejí si namíchat vlastní „vůňový koktejl“. V Lesním chrámu si pak děti odloží batůžky a s krabičkovou lupou v ruce se vrhnou na průzkum louky a jejího vlastního živého mikrosvěta. Poslední část programu bude doprovázet motýl, který pozornost strhne nejen na svá barevná křídla, ale také na pestré barvy louky.
Za včelkami do přírody	MŠ (4–6 let) duben–říjen	150 min. 800 Kč / skupina	Šest nožiček, tykadélka, venku létá pilná včelka... Vyrazte s dětmi na včelí vycházku a průzkum přírody v okolí Sluňákova! Děti si vyzkouší práci s kapátkem při nošení nektaru, poohlédnou se po barevných květech pohledem včely a pro odvážné členy vycházky máme nachystané i včelařské klobouky, se kterými se dá přiblížit k úlu.
Kdo žije pod hladinou?	1.–3. roč. ZŠ duben–říjen	150 min 800 Kč / skupina	Nahlédněte s žáky do světa drobných vodních živočichů a zažijte radost z objevování. Nejdříve čeká žáky příprava při hravých aktivitách, které odhalují, co všechno mohou ve vodním světě prozkoumat. Poté přijdou na řadu lupy a sítky, aby mohl každý pozorovat živočichy žijící v tůních na vlastní oči.
Stromy nás učí	3.–5. roč. ZŠ duben–říjen	150 min 800 Kč / skupina	Zveme vás na stezku sluňákovským areálem, na které se seznámíte hned s několika stromy. Zkoumat je budete nejen z přírodovědného hlediska, ale i pohledem jiných předmětů. Pomocí mapy odhalíte, kam až mohou docestovat semínka břízy, nebo si zkusíte vypočítat, kolik pastelek lze vyrobit ze dřeva jedné lípy. Budeme pracovat s termokamerou a odhalíme význam stromů kolem nás.

Výlet na Sluňákov se samoobslužným programem

Výletové programy v prostoru Galerie v přírodě okolo Sluňákova nabízejí možnost prozkoumat spoustu krásných zákoutí, ve kterých se dá strávit příjemný čas se školní třídou nebo třeba táborem. Na rozdíl od výukových programů a samoobslužných balíčků se výlety více **zaměřují na prožitek z času tráveného v nádherné přírodě** a jejím vnímání, kladou menší důraz na vědomosti a znalosti.

Po objednání vedoucí/učitel dostane k dispozici popis aktivit, které umožní maximálně využít okolí Sluňákova. V den realizace programu si na recepci Sluňákova vyzvednete pomůcky a rekvizity k provedení zvolených aktivit. Výletové programy v ceně zahrnují návštěvu Rajské zahrady a Sluneční hory.

Celý program se skládá z dopolední procházky areálem, během které se děti skrze připravené aktivity seznámí se čtyřmi živly, a odpolední reflektivní částí, kdy se děti s některým z živlů mohou identifikovat. Mezi programovými bloky je prostor na oběd a polední klid.

Program se dá volitelně rozšířit o pronájem ohniště nebo připravený oběd v prostorách Sluňákova.

Doporučený počet účastníků: 15–30.

Vhodné pro školní kolektivy na začátku/konci školního roku a táborové skupiny.

název programu	věk žáků vhodné období	délka cena	popis programu
Najdi svůj živel!	6–11 let červen–září	5–6 hod. 100 Kč /dítě	Který živel je dětem blízký? Jsou nespoutané jako oheň? Laskavé jako voda? Hravé jako vzduch? Jisté, pevné jako země? Nebo mají děti blízko k více žvlům? Vyrazte společně se třídou na Sluňákov to prozkoumat. Program se skládá z procházky areálem, při které si děti vyzkouší aktivity motivované setkáním s jednotlivými živly. Čekají na ně křesadla pro rozdělání ohně, výroba vzduchové rakety, návštěva podzemní jeskyně ve Sluneční hoře, hrátky s vodou a mnohé další.

Programy na Šargouně

Přijďte navštívit **Informační středisko CHKO Litovelské Pomoraví – Šargoun** u Litovle (Unčovice 138).

V rámci výletu můžete využít velkou zahradu střediska pro svůj vlastní program a ohniště na opečení špekáčků. Prohlédnout si můžete také expozici včelařství nebo 3D film o Litovelském Pomoraví. Fotografie naleznete na <https://www.dumprrody.cz/informacni-stredisko-chko-litovelske-pomoravi/>.

Lze si také objednat lektorovanou prohlídku o včelách nebo využít včelí program v samoobslužné i lektorované variantě.

název programu	věk žáků vhodné období	délka cena	popis programu
O životě včel komentovaná prohlídka	1. stupeň ZŠ duben–září	60–90 min. 100 Kč / žák	Děti se dozvědí zajímavosti ze života včel, společně nahlédneme do včelího úlu a zjistíme, co vše ke své práci potřebuje včelař.
Včelí radovánky I. samoobslužný program	3.–5. roč. ZŠ duben–září	150 min. 800 Kč / skupina*	Přemýšleli jste někdy, co se děje za zdmi včelího úlu? Pro zodpovězení této otázky se na chvíli proměníte ve včely a vyzkoušíte si jejich pestrý život na vlastní kůži. Přesvědčíte se, že není med jako med, a odhalíte, co všechno obnáší náročná práce včelaře. Na závěr si každý odnese domů vlastnoručně vyrobenou svíčku ze včelího vosku.
Včelí radovánky II. lektorovaný program	3.–5. roč. ZŠ duben–září	180 min. 100 Kč / žák	Přemýšleli jste někdy, co se děje za zdmi včelího úlu? Pro zodpovězení této otázky se na chvíli proměníte ve včely a vyzkoušíte si jejich pestrý život na vlastní kůži. Přesvědčíte se, že není med jako med a odhalíte, co všechno obnáší náročná práce včelaře. Na závěr si každý odnese domů vlastnoručně vyrobenou svíčku ze včelího vosku.
Výlet na Šargoun	bez omezení duben–září	délka dle domluvy 1000 Kč / skupina	Naplánujte si výlet podle svých představ. Můžete si prohlédnout expozici včelařství, zhlédnout 3D film o Litovelském Pomoraví, využít rozlehlé zahrady pro své vlastní aktivity a výlet zakončit třeba opékáním u ohniště.

* Skupina = 10–30 žáků.

Návštěvu Informačního střediska je potřeba vždy dopředu objednat u Ondřeje Horňáka na tel. 604 481 869 nebo emailu ondrej.hornak@slunakov.cz

Dále nabízíme

Areál Domu přírody Litovelského Pomoraví u Sluňákova můžete navštívit také bez využití programů Sluňákova a realizovat si zde svůj **vlastní program**. Vstup se skupinou do areálu je vždy potřeba **předem objednat** – o návštěvu má zájem mnoho skupin. Domluvíme se na dni a části areálu, kterou budete využívat, abyste měli pro svou činnost dostatek prostoru a nerušili se s dalšími skupinami.

Vstup do areálu je **zdarma**, areál je otevřený po celý rok, doporučená doba pro návštěvu je však v období duben – říjen. Můžete využít **zázemí budovy Sluňákova** – toalety, posezení ve vstupní hale a turistické informační centrum s občůdkem.

Při návštěvě Sluňákova můžete využít následující možnosti. Vše je potřeba **předem objednat** emailem nebo telefonicky (Libor Sukup, tel: 585 154 839, e-mail: libor.sukup@slunakov.cz).

název	cena	popis
Návštěva uzavřených staveb	30 Kč / žák (obě stavby)	Návštěva uzavřených prostor Rajské zahrady a Sluneční hory v areálu Domu přírody, cena vstupu do obou staveb je 30Kč za žáka.
Oběd na Sluňákově	70–110 Kč / osoba	Ceny obědů: 80 Kč MŠ, 100 Kč 1. stupeň ZŠ, 110 Kč 2. stupeň ZŠ, SŠ a pedagogové.
Zapůjčení jízdních kol	100 Kč / osoba	Zapůjčení jízdního kola včetně přilby na jeden den.
Využití ohniště	250 Kč / skupina	Využití ohniště u Sluňákova na opékání. V ceně je zahrnuto dřevo, zapůjčení opékacích vidlic, zápalek, novin.

Areál Domu přírody Litovelského Pomoraví

Aktuální nabídku akcí pro veřejnost
v areálu Domu přírody sledujte na
www.slunakov.cz.

